

DECIZIE

10 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Iurie Diaconu,

Judecători - Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh, Maria Ghervas,

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 88 de infanterie din 30 august 1944, în privința lui

Ivancenco Ilie XXX, născut în anul XXX, originar și locuitor al XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

05 noiembrie 2019 - 10 decembrie 2019.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 88 de infanterie din 30 august 1944, Ivancenco Ilie, a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 8 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii.

2. Inculpatul Ivancenco Ilie a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii, pe parcursul lunilor mai-iunie 1943, a desfășurat agitație antisovietică printre militarii subdiviziunii sale, îndreptate spre slăbirea disciplinei militare, exprimându-și nemulțumirea față de serviciul în armata roșie. Totodată, a calomniat biroul informațional sovietic, a blamat sistemul colectiv de efectuare a gospodăriei agricole, însă a poclonit armata germano-română, tehnica acesteia și sistemul burghez.

3. În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Ivancenco Ilie și-a recunoscut vinovăția în cele incriminate și a susținut că, în convorbirile sale cu ostașii subdiviziunii sale a poclonit armata germano-română, tehnica acesteia și sistemul burghez și a colomniat biroul informațional Sovietic și a blamat sistemul colectiv de efectuare a gospodăriei agricole.

4. Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 88 de infanterie din 30 august 1944, în privința lui Ivancenco Ilie, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept

comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma că inculpatul Ivancenco Ilie ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

Prin urmare, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Ivancenco Ilie în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

5. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede că, urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Ivancenco Ilie, a fost condamnat la 30 august 1944, prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 88 de infanterie, pentru că a desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militari, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistat de un apărător, nefiind obligat să dovedească nevinovăția sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Ivancenco Ilie, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea acestuia.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 88 de infanterie din 30 august 1944, privind condamnarea lui **Ivancenco Ilie XXX** în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 30 decembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Maria Ghervas